

Ζητούμενα για το 2026 η ορθή ιεράρχηση στόχων και η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων

M

Του **Ηλία Περτζινίδη**
Προέδρου του ΤΕΕ/ΤΚΜ

Στην απαρχή του νέου έτους, περιττεύει να αναπτύξω αυτά που είναι γνωστά σε όλους και σίγουρα θα έχουν επισημάνει πολλοί αρθρογράφοι: Επεκτάσεις του Μετρό, FlyOver, προαστιακός, 6η προβλήτα και συνδέσεις λιμένας με την ΠΑΘΕ και τον σιδηρόδρομο, ενοποίηση παραλιακού μετώπου, ντεκ παλιάς παραλίας, νέα ΔΕΘ με το πάρκο που θα τη συνοδεύει, μεγάλες τοπικές αναπλάσεις όπως στην πλατεία Ελευθερίας, στο Διοικητήριο, στην Αριστοτέλους, αξιοποίηση του ΦΙΞ και του συγκροτήματος Αλατίνη, υποδομές και οργάνωση της βιομηχανικής ζώνης, μεγάλα αντιπλημμυρικά έργα... Όλα αυτά τα έργα και οι παρεμβάσεις -και ακόμα περισσότερα- είναι επιθυμητά, χρήσιμα, αναγκαία.

Η ιεράρχησή τους, ανά φορά υλοποίησης, είναι μία κρίσιμη παράμετρος για την ομαλή και ταχύτερη δυνατή εξέλιξή τους. Αυτή η ιεράρχηση πρέπει να γίνει με ρεαλισμό και να αποτελέσει προϋπόθεση απαραίτητη συντονισμού με μητροπολιτικά χαρακτηριστικά, για τον οποία πολλά ακούμε, αλλά ελάχιστα βλέπουμε, με τη Μητροπολιτική Επιτροπή Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας, να αποτελεί μιν ένα θετικό βήμα, αλλά να έχει περισσότερο εγκριτικό δι-εκεπεραιωτικό χαρακτήρα, παρά ουσιαστικά συντονιστικό.

Η Θεσσαλονίκη, στην πραγματικότητα, χρειάζεται πυλώνες μητροπολιτικού συντονισμού.

Ένα τέτοιος πυλώνας, ως εργαλείο αφενός και ως δυναμικός παράγοντας με θεσμική υπόσταση τοπικά, είναι ο χωροταξικός σχεδιασμός που θα επιτρέπει και στον ιδιωτικό τομέα, εγχώριο και αλλοδαπό, να κάνει ταχύτερα και αποτελεσματικότερα τον επενδυτικό σχεδιασμό που θα «μεταποιήσει» αυτές τις υποδομές σε μόνιμο αναπτυξιακό αποτέλεσμα. Η ανασύσταση ενός οργανισμού στα πρότυπα του παλαιού και καταργηθέντος Ρυθμιστικού, η σύσταση μίας Ειδικής Γραμματείας Χωροταξίας με έδρα τη Θεσσαλονίκη, θα είναι ένα ακόμα «συν» που θα ενισχύσει των συνδυασμό υποδομών και οικονομικής δραστηριότητας.

Και σίγουρα, για να μπορέσεις να ιεραρχήσεις, πρέπει να μπορείς να εμπιστευθείς τις δεσμεύσεις που δίνονται. Η ταλαιπωρία της κατασκευής της βασικής γραμμής του Μετρό, που υπερέβη κάθε εύλογο διάστημα υπομονής σε σχέση με το αναμενόμενο αποτέλεσμα, οι αλληπάλληλες αναβολές στις συνδέσεις του λιμένας με τα χερσαία δίκτυα μεταφορών, είναι ενδεικτικά παραδείγματα των παθογενειών που ταλανίζουν την προώθηση των έργων της Θεσσαλονίκης.

Σε αρκετές περιπτώσεις οι διαδικασίες επιταχύνονται όταν πρόκειται για αναγκαία έργα της Αθήνας, αλλά «σέρνονται» όταν αφορούν έργα της Θεσσαλονίκης.

Από την άλλη, οι «μαραθώνιες» διαδικασίες που αντιμετωπίζουν οι δήμοι από την σύλληψη μιας ιδέας μέχρι την εξασφάλιση πόρων για ανάθεση των μελετών και από την μελετητική ωρίμανση μέχρι την εξασφάλιση χρηματοδότησης του έργου, τη δημοπράτηση, τη συμβασιοποίηση και την έναρξη εργασιών χωρίς εμπλοκές με

Υπουργεία, Περιφέρεια, Δήμοι, έχουν ο καθένας τον ρόλο του που δεν μπορεί να απομονωθεί, ως συνιστώσα της ζητούμενης κοινής παραγωγικής συνισταμένης

προσφυγές μεταξύ των εργολάβων, αποτελούν σταθερό παράγοντα... αναβολής της βελτίωσης ποιότητας ζωής για την οποία συζητάμε.

Υπουργεία, Περιφέρεια, Δήμοι, έχουν ο καθένας τον ρόλο του που δεν μπορεί να απομονωθεί, ως συνιστώσα της ζητούμενης κοινής παραγωγικής συνισταμένης. Το ΤΕΕ/ΤΚΜ ως θεσμικά αναγνωρισμένος τεχνικός σύμβουλος όλων των εκφάνσεων της Πολιτείας, μπορεί επίσης -και το αποδεικνύει συνεχώς- να λειτουργήσει ως φορέας επιστημονικής τεκμηρίωσης των στόχων, αλλά και βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου, βάσει του οποίου οι στόχοι γίνονται ορατό έργο.

Η επιτάχυνση και η αποκέντρωση είναι λέξεις-κλειδιά. Ο συγκεντρωτισμός αρμοδιοτήτων, μπορεί να λύνει προβλήματα, έχει αποδειχθεί όμως, ότι δημιουργεί άλλα προβλήματα στη θέση τους, ιδιαίτερα σε μια περίοδο που το προσωπικό που επιφορτίζεται με όλο και περισσότερες ευθύνες, ούτε επαρκεί, ούτε έχει στη διάθεσή του τα επαρκή εργαλεία για να επιτελέσει το έργο του. Αυτό το τελευταίο έχει βελτιωθεί κατά πολύ με τον προωθούμενο ψηφιακό μετασχηματισμό, που ιδιαίτερα σε ότι αφορά τον κατασκευαστικό τομέα, έχει λάβει χώρα σε μεγάλο βαθμό μέσω του ΤΕΕ.

Η κυβέρνηση δια των υπουργείων, έχει την δυνατότητα αυξομείωσης πόρων και αρμοδιοτήτων για Περιφέρειες και Δήμους. Έχει συνεπώς και την ευθύνη να αναστρέψει ως έναν βαθμό τον συγκεντρωτισμό αρμοδιοτήτων, με ένα θεσμικό πλαίσιο που θα εξασφαλίζει και θα θωρακίζει την εμπιστοσύνη στους τοπικούς μηχανισμούς της αλυσίδας παραγωγής έργων και εφαρμογής πολιτικών.

Σε τοπικό επίπεδο, τέλος, η Πολιτεία οφείλει να αξιοποιήσει ακόμα περισσότερο το ΤΕΕ/ΤΚΜ, όπως κάνει με το κεντρικό ΤΕΕ για έργα και πολιτικές πανελλαδικού βεληνεκούς. Το Τμήμα μας, θα μπορούσε να αποτελέσει και τυπικά έναν θεσμικό πυλώνα μητροπολιτικού συντονισμού, καθώς έχει την πληρέστερη και επιστημονικά αρτιότερη και αντικειμενικότερη εικόνα για τις ανάγκες που υπάρχουν στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.